

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Aen-Merckingen Van Den Eerw. P. Cornelius Hazart,
Priester der Societeyt Jesv.**

Hazart, Cornelius

Antwerpen, 1662

Catholycke Aen-Merckinge.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-71393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-71393)

de welcke/ teghen de Chzistelijcke byjheyt / het vasten hebben ghebonden aen sekere daghen/ en tijden/ ende meer als de Joden / de Kercke sonder eenighe prauende oorzake / met vele / ende gheselde vastendaghen hebben belast / ende de conscientien verbonden als met een wet van nootsakelijcke onderhoudinghe/ te weten / wekelijck / dooz het vasten vande woensdach / en bypdach / ende daernaer jaerlijcky beertich daghen.

Ten vyfden Petrus Cabeljau in sijn Memory-boeck Pag. 38. Wy meynen/seyt hy/ dat de Chzistelijcke byjheyt wert te kort ghebaen in ordinare vastendaghen te ordineren / ende aen der selver onderhoudinghe de conscientien der Chzistenen te verbinden/ ende daer in te stellen een groot deel van Gods diensticheyt.

Icem Pag. 748. Wy meynen dat de Roomsch-ghesinde hier in qualijck handelen / om dat sy het vasten / ende onthouden van sekere spijzen / binden aen ghesette tijden/ wecken/ ende daghen nae haer eygen wel-gheballen als namelijck op den seften dach der weke / dat is bypdach / ende op den sevendden/ dat is/ saterdach.

Icem Pag. 758. Wat belanght de vastendaghen/ die de Roomsche Kercke heeft / als daer zijn de wekelijcke bypdach/ saterdach/ ofte woensdach/ mit sgaders de Quater tempel daghen / en sijn gheen overleberinghen/ noch insettingen der Apostelen : maer menschelijcke ordinantien / die gheen conscientie kunnen binden.

CATHOLYCKE AEN-MERCKINGHE.

Wilt ghy klaerder/ om te sien / dat Partyc de selve opinten drijft/ die de Aerianen gehad hebben/ ende bestrijden het geboelen vande Outvaders/ samen met de ghewoonten vande Rechtinnighe Kercke?

De Aërianen sepden: Wy sullen vasten op dien dach dat t'ons belieft, ende met volle vryheyt. **Alsoo ghetugghen eenpactlijck/ ende Epiphanius, ende Augustinus, ende Damascenus, ende Guido.**

Guilielmus Perkinus seyt mede / dat den tyt van het deuoot vasten, aengaende conlcientie wert vry gelaten.

Mer hem komen ober een de Professeurs van Leyden, segghende / dat het vasten is van vrye dispositie: ende dat de Papisten qualijck doen, wanneer sy teghen de Christelijcke vryheyt het vasten hebben ghebonden aen sekere dachhen.

Alsoo spreect oock D. Cabeliau, segghende dat de Christelijcke vryheyt wert te kort gedaen in ordinare vastendaghen te ordineren.

De Aërianen, en wilden niet vasten uyt eenich ghebodt.

Deselue en wilt oock niet hebben Ioannes Calvyn: Want hy noemt dit goddeloose wetten, ende verdelijckes stricken.

Guilielmus Perkinus noemt het eene dwalinge, de conscientien te verbinden aen sekere ghestelde vastendagen. Alsoo verwerpt hy/dies aengaende alle ghebodt, ende wet.

Soe seyt mede Petrus Cabeliau, dat het qualijck ghedaen is / aen de onderhoudinghe van ordinare vastendaghen, de conscientien der Christenen te verbinden.

De Professeurs van Leyden, segghen dat het is een dwalinghe der Papisten de conscientien te verbinden als met een wet, aen ghestelde vastendagen.

De Aërianen, en wilden niet vasten s'woensdachs / en s'vrydachs uyt eenich ghebodt noch de weke door Daesschen / soe Epiphanius seyt / noch de beertich daghen / soe Damascenus seyt.

Ioannes Calvyn hout het beertich daechsche vasten door Supersticius.

De Professeurs van Leyden, houden dat de Papisten dwalen, omdat sy een wet hebben ghemaect van s'woensdachs, en s'vrydachs, en veertich daghen te vasten.

Het

Het selve hout Petrus Cabeljau hooz een quaden handel.

Ghelijck de Ghereformeerde hier in over-een-komen met dese ketterz/alsoo strijden sy teghen de Out-baders/ ende de oude Recht-sinnighe Kercke.

Epiphanius seght: VVie isser erghens in de werelt, die hier in niet over-een-komt, dat de VVoensdach, ende vrydach toe-ghe-eyghent sijn aen een solemneel vasten?

Het vasten op die daghen mispijfen de Professeurs van Leyden, ende met haer Petrus Cabeljan, waer over oock de practijke bande Ghereformeerde soo klaer leyt / dat se niemant kan loochenen.

Epiphanius seght / dat de Apostelen het vasten van swoensdaechs, en s' vrydaechs hebben vast ghestelt, als oock de ses daeghen voor Paesschen met t' derven van sekere spijfen.

Caluyn ter contrarrien seght: VVy en bekennen gheen ghestelde vastendaghen vande Apostelen onderhouden.

Petrus Cabeljau seght: Die voornoemde vastendaghen en sijn gheene overleveringhen, ofte instatinghen der Apostelen, maer menschelijcke ordinantien. Gae seght dat dit qualijck ghedaen is / die t'onderhouden.

Epiphanius seght: Dat de Apostelen van dese ghemelde vastendaghen hadden ghemaect een ghedurighe wer.

Die van Parrye roepen hier teghen met de Acrianen, dat dit strijt teghen de Christelijcke vryheyt, ent: dat men gheen wet en mach maken van sekere ghestelde vastendaghen.

Epiphanius seyt / dat de Recht-sinnighe Kercke / ende ghestelde vastendaghen / ende wetten / ende derben van sekere spijfen / met ghemeene toestemminghe hadde aenbeert / ende vast ghestelt / eet Acrius met de sijne opt in de werelt was.

Chamierus ter contrarie seyd: Dat het seker is, dat in den staet vande eerste Kercke gheen wetten en waren van sekere vastendaghen.

Epiphanius seyd / dat het de ghetwoonte was vande Rechtsinnighe Kercke t'sijnen tijde / de weke voor Paesschen te slapen op d'aerde, de suyverheyde t'onderhouden, t'lichaem te castijden, drooghe spijzen te eten, te bidden, waken, vasten; ende dat de Aërianen daer mede sporteden.

Dese ghetwoonte heeft Partije gantschelijck bezwoopen met de Aërianen, spottende oock hier over met de Catholijcken.

Epiphanius noemt alle dese boozgaende actien (waer onder hy mede het vasten stelt) alderheylygste godts-dienstigheden.

Hier teghen seght Partije een-stemmelijck dat het gheen godts-dienstigheyt is.

Alsoo siet ghy dat Partije aengaende het vasten / ende precies over-een-komt met de Aërianen, ende strijdt teghen de Oudr-badets / ende tegen de heele oude rechtsinnighe Kercke.

Ydele uytvlucht van *Partije*.

TEn eersten seght Petrus Cabeljau in sijn Memory-boeck *Parte 2. Pag. 742.*

Van *Epiphanius* en can men niet ontkennen, dat hy van opinie gheweest is, dat de Apostelen eenighe ghesteldé Vastendaghen hebben geordineert, doch hy gheeft genoeghsaem te kennen, dat hy dit alleenlijck heeft uyt mondelinghe traditie.

Gheuomen het soo waer / hy seght ebenwel dat het eene traditie is / afkomende vande Apostelen / Want hy seyd:

Al-hoe-wel de autoriteyt der Apostelen daer niet en waer, dat de over-een-stemminghe vande heele Kercke soude ghenoeghsaem zijn. **Daerom doet D. Cabeljau,**
seer